

Gustav Poša, PORTRET MAJKE

GUSTAV POŠA (1825. - 1900.)
POŽEŠKI SLIKAR BIDERMAJERA
I SLIKARI NJEGOVA VREMENA

Izložbena dvorana Gradskog muzeja Požega
od 18. do 22. prosinca 2006.godine

1. Alexander Joseph Worisiedler:
Portret dječaka Gustava Poše, 1834.g.

GUSTAV POŠA (1825. - 1900.)

POŽEŠKI SLIKAR BIDERMAJERA

I SLIKARI NJEGOVA VREMENA

"Kvaliteta pojedinih djela slikara Gustava Poše tolika je da se može govoriti o jednoj vrijednoj pojavi, koja ne samo da je pandan požeškim piscima 19. stoljeća, nego i karlovačko - zagrebačkom slikarstvu Vjekoslava Karasa, kasnije Mückea... U Njegovu slikarstvu sjedinilo se već sve ono što će se kasnije naći u njegovu sugrađaninu Kraljeviću: razmetljivi flamanski cinober i smirena nizozemska crnina. Pred kraj života nije ga mimoišao "impresionizam" tipa Vlaha Bukovca,...

prof.dr. Matko Peić

Uvod

13. Gustav Poša: Dvije djevojke
Ulje na platnu

Fundus slika Galerijskog odjela Gradskog muzeja u Požegi počiva uglavnom na slikama slikara koji su vezani uz Požegu i požeški kraj, ili na portretima osoba iz požeškog kraja.

Galerijski odjel nastoji ići dalje u spoznajama na području slikarstva dajući prioritet otkupu. Otkupile su se sredstvima grada Požege slike starije i mlađe generacije slikara požeškog kraja Gustava Poše, Dragana Melkusa, Kornelija Tomljenovića, te Joze Jande sredstvima i Grada Požege i Ministarstva kulture RH. Zatim se pristupilo i restauracijama umjetnina sredstvima građana, donatora, grada Požege i Ministarstva. Noviji način sistematiziranja slika u novom muzejskom programu povezuje u cjelinu dosadašnja saznanja kustosa muzeja kao i stručnjaka koji su proučavali pojedine zbirke.

U fundusu muzeja zbirka umjetnina slikara iz vremena bidermajera zauzima značajno mjesto. Posebno se tu ističu djela slikara Gustava Poše, jedinog poznatog požeškog slikara tog vremena u ovom kraju. Obzirom na vrijeme kada je slikao, te saznanjima da je studirao u Beču i Münchenu, Gustava Pošu (1825. - 1900.) možemo nazvati i prethodnicom slikara

požeškog kraja, münchenkih đaka Dragana Melkusa (1860. - 1917.), Miroslava Kraljevića (1885. - 1913.) i Kornelija Tomljenovića (1900. - 1930.) koji su svoje slikarsko znanje i umijeće stekli u srednjoeuropskim slikarskim akademijama i prije osnivanja Akademije likovne umjetnosti u Zagrebu (1907).

Bidermajer

Nakon razdoblja klasicizma (stilsko razdoblje u likovnim umjetnostima Europe od 1760. do 1830. godine, pa čak i do sredine 19. stoljeća, koje se u slikarstvu odlikuje antičkim temama, preciznim crtežom, plastičnošću likova, jasnom kompozicijom i suzdržanim bojama) građanski sloj društva punom svojom snagom dolazi na scenu ekonomski ojačan. Svijest tog sloja društva usmjerena je u vezi s vlastitim blagostanjem i na ugađanje vlastitim estetskim potrebama. Ovaj sloj mijenja i svijet oko sebe, počinje stvarati umjetnički oblikovane predmete i želi uživati u intimnom slikarstvu okrenutom prema vlastitom domu. Bidermajer je kao novi građanski stil prihvaćen u povijesti umjetnosti od dvora i višeg sloja društva, aristokracije.

Dok u zemlji vlada, s jedne strane centralizam usmjeren prema Beču, prema Zagrebu gravitiraju samo gornjohrvatski krajevi, a ostali dijelovi zemlje žive svojim izoliranim životom. Osijek, Vinkovci, Slavonski Brod i svakako Požege postaju male metropole.

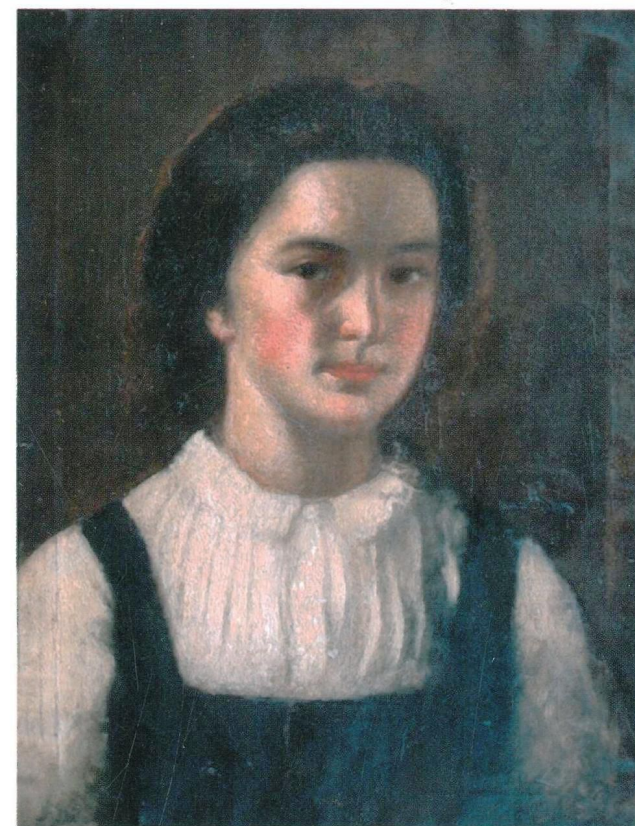
Na područje likovne umjetnosti snažan utjecaj ima fotografija koja naglašava prednosti "fotografske vjernosti" slikanih portreta i krajolika te slikari imaju manje mogućnosti da dobiju narudžbu za sliku. Jedi-

no je u crkvenom slikarstvu slikar bio u prednosti pred fotografijom.

Bidermajer je nastao od njemačke riječi Biedermaier - poštenjačina, prostodušni naivčina, purgar, a označava građanski jednostavan stil koji je nastao u srednjoj Europi početkom 19. stoljeća.

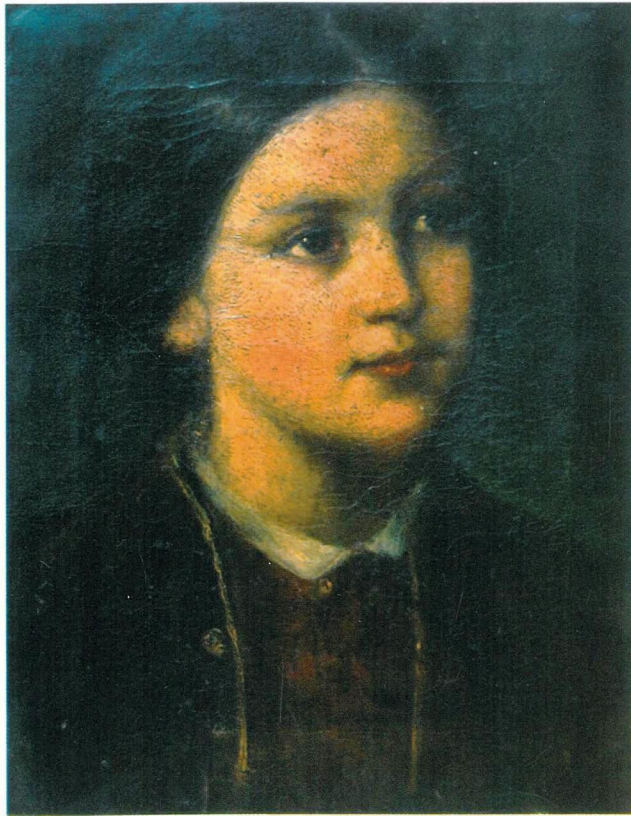
Uobičajeno je da se bidermajerskim razdobljem smatra vrijeme od 1815. do 1848. godine, dok se posebno u slikarstvu bidermajer zadržao i mnogo duže, čak do sredine šezdesetih godina 19. stoljeća. Kod nas tek od 1830. godine pa nadalje počinje jačati građanska klasa koja još nije bila kao homogena cjelina. Stranci su se kod nas udomaćivali pa i pohrvaćivali pri čemu postoji istovremeno potreba za slikarskom produkcijom. Osim nevelikog broja domaćih slikara importiraju se i slike putujućih umjetnika iz Austrije i Češke. Na području Požege i današnje Požeške biskupije posebno su u to vrijeme prisutne slike sa sakralnom tematikom slikara Ignaza Bergera rođenog u Moravskoj, sljedbenika nazarenskog slikarstva koji slika u Beču.

Slikarska ugođajna idila i intimizam zamijenili su herojsku veličinu i romantičnu produhovljenost klasicizma, pri čemu su se uglavnom obrađivale teme portreta i krajolika.

6. Gustav Poša: Hortenzija
Ulje na platnu

Slikari bidermajera

12. Gustav Poša: Ilka
Ulje na platnu

Iako su u razdoblju bidermajera imućniji slikari odlazili na slikarski studij u inozemstvo, u Osijeku se formirala risarska škola koja je dala značajan doprinos slikarstvu toga vremena i slikarima na području Slavonije.

Tu su djelovali Franjo Conrad Hötendorf, Mücke, Giffinger i drugi, te je Poša, promatrajući iz današnje perspektive, u to vrijeme bio slikar koji je povezivao Osijek, s jedne, i Zagreb, s druge strane, ali budući da je njegov fundus vrlo oskudan, nije mu bila dana neka veća važnost. Njegovu slikarsku pojavu otkrio je prof. dr. Matko Peić stavljajući ga po vrsnosti njegova slikarskog rada uz slikara Vjekoslava Karasa, ali pri tom naglašavajući njegov srednjoeuropski slikarski nauk za razliku od Karasovog južnog nauka. Na jednoj strani Hrvatske djeluju poznati slikari Ivan Zasha i Vjekoslav Karas, a s druge strane u Slavoniji dominira osječka risarska škola, te mnogima i danas nepoznat požeški slikar Gustav Poša.

Poša je za razliku od većine slikara toga vremena dao svoju osobnu notu slikama, prepoznajući psihološke osobine likova koje je portretirao

i upravo se po tome izdvojio od drugih slikara toga vremena.

Većina građanskih portreta toga vremena, mada je riječ o različitim slikarima portretnog slikarstva, usmjerena ne toliko na psihološke osobine prikazanih likova, koliko na prikazivanje samosvjesnih građana, udobnosti njihova života, isticanje njihove ekonomske moći i blagostanja, koje se ocrta u odjeći, nakitu, frizuri, ... Portret u to vrijeme uglavnom zamjenjuje fotografiju i postaje slikovni dokument osoba toga vremena.

Prema fundusu slika u Gradskom muzeju zamjetljivo je da je slikarska aktivnost u Požegi bila manje intenzivna, ali su ipak građani kao i drugdje imali potrebu za umjetnošću, pa tako i za slikama. Osim slika pojedinih hrvatskih i slavonskih slikara koje se nalaze u fundusu Gradskog muzeja u Požegi, slika Ivana Zashea, Josipa Franje Mückea, Ignaza Bergerera u Dijecezanskom muzeju Požeške biskupije, prisutne su tu i slike nepoznatih, vjerojatno, putujućih slikara bidermajera.

Obitelj Poša

Obitelj Poša spominje se u dokumentima još u srednjem vijeku. Prvi i najstariji iz 1259. godine navodi ovu obitelj kao međaša dubovačkog posjeda uz nekog Draža (Cod. V 658, 150, 1259). Zatim, u dokumentu iz 1268. godine se navodi da je Poša već bio mrtav, a da je ostavio sinove Grgura i Pavla, te kćer udanu za župana Tvrda (Cod.V 32, 466, 1268).

Požeški zborni kaptol svjedoči da je pred njim udova Poša prodala sporazumno sa svojim sinovima Grguru Knezu za 50 maraka zemljište koje se nalazi između potoka Dubovca u Posavini, zemlje Široki Laz, potoka Jazvinak, Kneževa potoka, mjesta Kneževišća, šume Bok, mjesta Kalista, vode Crnac (Cernek), potok Vrbovac, potoka Luky, potoka Skopčeničnik (Arhiv Hrvatske Zagreb, NRA fasc. 1502, br 16. Smičiklas, Diplom. Zbornik V, str. 466 - 467), zatim Grgur je imao sina Nikolu, a taj Grgura, Petra, Pavla i Pavšu (Cod.IX 60,72, 1322).

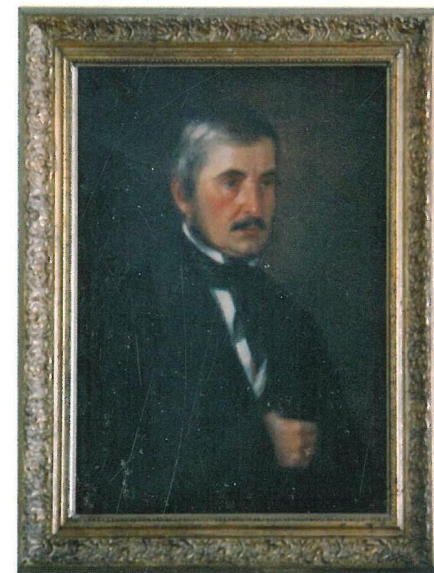
Otac Gustava Poše, dr. Sigismund Poša, kod grofa Bačanića u Pečuhu bio je dvorski liječnik, a sahranjen je u franjevačkoj crkvi u Požegi. Majka Alojzija pl. Poša, rođena je Kétskes sa svojim suprugom Sigismundom imala je troje

djece: sinove Aleksandra i Gustava i kćerku Eleonoru. Sestra Eleonora Blažević, rođena Poša pl. Svetokraljski bila je udana za veleposjednika Blaževića iz Požege. Umrula je u osamdeset šestoj godini života i sahranjena na groblju sv. Ilije u Požegi.

Brat Gustava Poše, Aleksandar Gustav Poša - Svetokraljski, županijski kotarski sudac, kraljevski odkupni povjerenik, veleposjednik u slobodnom kraljevskom gradu Požegi umro 30. travnja 1881. godine i sahranjen na groblju sv. Ilije u Požegi. Gustav Poša imao je brojne nećakinje koje je slikao. To su bile Hortenzija, Livija, Alvina, Lenca, Marija i Cezarina koja je i sačuvala Pošine slike.

3. Gustav Poša:
Portret majke,
Alojzije pl. Poša
rođ. Ketkes
Ulje na platnu
78x59 cm
GMP / Knjiga I
/inv. br. U - 19

4. Gustav Poša:
Portret oca
dr. Sigismunda pl.
Poše
Ulje na platnu

Gustav Poša

(Požega (?) 1825. - 1900. Budimpešta)

2. Gustav Poša: Autoportret
Ulje na platnu

Slikar Gustav Poša rođen je u okrilju imućne obitelji koja ga je još kao dječaka dala portretirati 1834. godine poznatom austrijskom slikaru Josephu Alexanderu Wonsiedleru (1791 -1858) jedanom od glavnih predstavnika Nazarenaca u Štajerskoj još kad je imao 9 godina. Kao mladiću omogućeno mu je školovanje u srednjoj Europi. Njegov nevelik fundus nikako ne znači da je tek manji broj slika naslikao, nego je vjerojatno određeni broj ostao u Požegi koji nam je dostupan. Za pojedine slike znamo da su bile vidane, ali im se izgubio trag. Danas govorimo o devet vrijednih portreta iz fundusa muzeja, te manjem dijelu iz privatnih zbirki. Poša je uglavnom slikao portrete, poznata nam je i jedna Mrtva priroda, a postoje podaci da su šezdesetih godina 20. stoljeća videne slike Križnoga puta u Pakracu, što govori u prilog činjenici da je Poša slikao i slike sa sakralnom tematikom.

Prema dostupnim podacima u Gradskom muzeju Požege Gustav Poša studirao je u Münchenu i Beču, a slikao je 1851. godine u Pečuhu. Da je bio i "zaprisegnuti odvjetnik i akademski slikar" poznato je i iz osmrtnice objavljene u biografskoj studiji Matka Peića.

Jedan od razloga zašto ga u hrvatskoj povijesti umjetnosti nisu do sada promatrali kao zapaženijeg slikara je i taj što je do nas došlo i vrlo malo njegovih djela. Razlog tome je vjerojatno i taj jer je poput Kraljevića ovdje malo i boravio, a modeli za slikanje bili su mu uglavnom članovi obitelji i najbliži prijatelji. Mada je slikarstvo Vjekoslava Karasa ustaljeni standard tipičnog bidermeyerskog slikarstva, Poša mu je sigurno kvalitetom svojih djela bio ravan što je potvrdio Matko Peić, ali i Grgo Gamulin povlačeći između njih paralelu.

Peić ih je uspoređivao naglašavajući da je Karas više crtač koji kolorira, a Poša kolorist koji slika. Karasa je školovao jug, a Pošu sjever.

Gustav Poša

kao požeški slikar

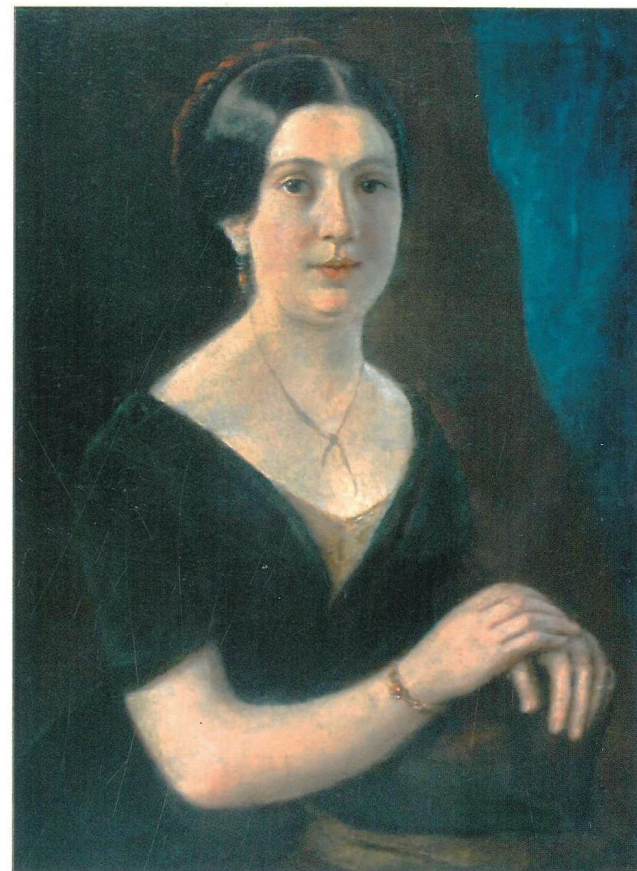
Gustav Poša rođen je 1825. godine prema usmenoj predaji i ne baš vjerodostojnim pretpostavkama u Požegi, gdje mu je od davnina živjela brojna rodbina. Međutim postoje i brojni zapisi da je rođen iste te godine, ali u Pešti. Takođe je poznato da je bio advokat, ali da je studirao slikarstvo u Münchenu i Beču, te da je slikao 1851. godine u Pečuhu. Kretao se u najvećim centrima umjetnosti, a Požega mu je bila tek jedna oaza. Poput Kraljevića svoja najbolja slikarska iskustva prenio je na slike portretirajući članove svoje obitelji i svoje prijatelje. Kao što je tek neznatni dio Kraljevićevih slika ostalo u Požegi, tako je i Poša slikar bidermajera, kao prethodnica slikarima požeškog kraja zaronio u vode Europe. Budući da je ne tako davno bila živa i jedna od njegovih nećakinja od koje je muzej otkupio slike pedesetih godina 20. stoljeća, a zatim nedavno i njena kći, dio slika zaustavljen je u gradu Požegi.

Pošina srednjoeuropska slikarska iskustva ovjekovječena su na izvrsnim bidermajerskim portretima njegove bliže i šire obitelji. Prema kazivanju danas pok. gospođe Cezarine Polanc,

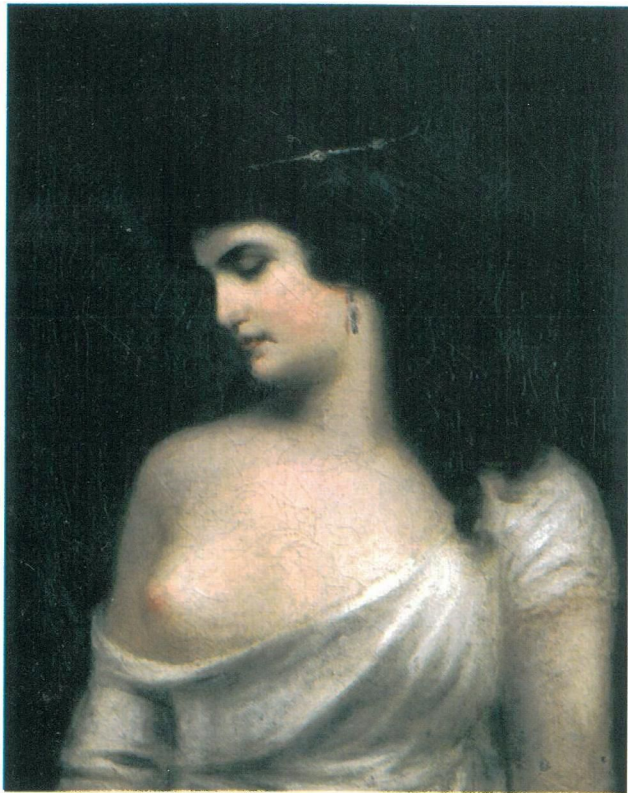
Pošine nećakinje, neke od Pošinih slika nalazile su se u Zagrebu, Pakracu (Vladikin dvor: portret nekog episkopa, slike Križnog puta što je potvrdio i dr. Tanay jer su mu slike sa signaturom pokazane 1964. godine, a bilo ih je oko 14 po njegovu zapisu). Zatim slika je bilo i u Šidu ali su navodno u II svj. ratu stradale, te u Sremskim Karlovcima (Portret vladike Andelića) o čemu je podatke dao Gradski muzej u Vukovaru.

Dakle Pošu možemo promatrati kao požeškog slikara upravo kao Kraljevića, ali svakako i kao njegovu prethodnicu, mada je Gustav Poša mnogo duže od njega živio, a nakon smrti 17. lipnja 1900. godine sahranjen je u Budimpešti.

5. Gustav Poša:
Portret sestre Eleonore
Blažević rođ. pl. Poša
Ulje na platnu

Osobine slikarstva Gustava Poše

8. Gustav Poša: Djevojka u bijeloj haljini
Ulje na platnu

Gustav Poša u svom slikarstvu opredijelio se uglavnom za portrete. Njegovi prikazani likovi imaju odlike bidermajerskih portreta. Slikar se koncentrira na slikanje glave i ramena, pri čemu mu je pažnja posebno usmjerena na detalje, nakit vrpce, ukrase odjeće. Portretirane osobe Poša postavlja ispred neutralne, većinom tamne pozadine. Budući da je u bidermajerskom slikarstvu društveni status umjetnika i portretiranog podjednak, slikar je u mogućnosti slikati portret bez podilaženja portretiranom, a istodobno mu je omogućeno uživjeti se u psihu osobe koju slika. Ono po čemu Poša, slikajući svoje portrete, izlazi iz tipičnih bidermajerskih portreta je veći format i njegov uvijek ustaljeni način slikanja tehnikom ulja na platnu, što se ne uklapa u manje formate bidermajerskih slika, najčešće slikanih tehnikom akvarela. Poša nastoji dati što vjerniju sliku prikazanog motiva pri tome se držeći činjenice da je priroda najbolji učitelj.

Matko Peić ga izvrsno karakterizira navodeći da u Pošinu slikarstvu postoji i nešto vrlo karakteristično, a to svetlosni i crveni akcenti na tamnim neutralnim pozadinama, bez obzira da li

je riječ o nakitu ili za Pošu karakterističnim crvenim vrpčama, rumenim usnama djevojaka. Ti detalji su tako uočljivi da i kada ne bismo znali da je riječ o slikarskom potezu Poše, znali bismo da je to njegova tipična slika.

Slikarska tematika Gustava Poše

Pošina slikarska tematika za koju se za sada zna, obuhvaća portrete i to uglavnom portrete članova uže i šire obitelji. Iz dokumentacije pohranjene u muzeju (katalozi izložbe 1961. i 1977. godine) saznajemo da je slikao i sakralnu tematiku, te mrtvu prirodu.

Obzirom da su Pošina najbolja do sada poznata djela portreti možemo slobodno reći da je portretni slikar, a kao takav pripada krugu slikara koji su tipični za slikarstvo druge pol. 19. st. u Hrvatskoj.

Njegov najraniji portret je Portret Ladislava Thallera, kotarskog suca u Požegi iz 1851. godine. Po malom formatu ovo njegovo djelo izlazi iz prepoznatljivih okvira njegovih drugih slika, međutim po vrsnoći slikanog izražajnog pogleda, finoći obrade detalja prepoznamo Pošinu školovanu slikarsku ruku. Najpoznatije i najizlaganije Pošino djelo "Autoportret" slikan je takođe u maniri holandskih majstora, ali sa više slobode i zrelosti koja će doseći svoj vrhunac u portretu vlastelina Svetozara Kuševića kojim će navijestiti i svoj način slikanja bliz tzv. šarenoš školi kojoj je pripadao i Bukovac.

7. Gustav Poša: Portret Ladislava Thallera, kotarskog suca
ulje na platnu

Mjesto slikara Gustava Poše u hrvatskoj povijesti umjetnosti

10. Gustav Poša: Portret Svetozara Kuševića (1823. - 1911.)
Ulje na platnu

Mada je u nekim povijesno umjetničkim krugovima uvriježeno mišljenje da osim nekoliko najpoznatijih slikara u vrijeme bidermajera Ivana Zschea (1825. - 1863.), a nakon njegove smrti Muckea nema tako značajnih slikarskih pojava, zaboravilo se da je daleko od javne slikarske pozornice slikao tipično bidermajerski slikar Požege i požeškog kraja Gustav Poša portretirajući upravo iste godine kada je Zsche umro 1863.godine, značajnu javnu i političku osobu plemića i ljubitelja umjetnosti Svetozara Kuševića. Od značajnijih likovnih stručnjaka zasluženu pažnju dao mu je prije svega Matko Peić još pedesetih godina, dok su valorizaciju njegovih djela kasnije dali najprije Grgo Gamulin, a onda i Ivanka Reberski stavljajući ga ravnopravno po važnosti u red sa hrvatskim slikarom Vjekoslavom Karasom. Poša se prema mišljenju stručnjaka smatra prvim do danas poznatim slikarom Požege u 19. stoljeću, čije je djelo vrlo kasno otkriveno, ali ne i istraženo. Kao slikar bidermajera važna je slikarska točka ovog dijela Slavonije između Zagreba, gdje s jedne strane slikaju najprije Karas, a onda Zsche, i Osijeka gdje dominiraju osječka slikarske škola (Osijek je prvi od svih gradova u Hrvatskoj imao svoju crtačku i slikarski školu, koja je djelovala od

1801. - 1872.) Gustav Poša je jedan od slikara za kojeg isto tako možemo reći da je Munchenski dak i stoga ga stavljamo i u krug slikara čiju smo izložbu prošle 2005. godine organizirali.

Dr. Ivanka Reberski vrsna povjesničarka umjetnosti potvrdila je stručnu kritiku dr. Matka Peića o Pošinom slikarstvu, ali je još veći značaj dala kvaliteti njegova slikanja. "Njegova se zgnusnuta tamna paleta donekle rasvjetljavala, a obrisi figure omekšavali osobito kada je slikao ženske likove, poput one senzualne "Djevojke s dekolteom / Djevojka u bijeloj haljini"/, koja je jamačno jedna od njegovih slika. U tom profinjenom gradiranju, u delikatnim sfumatura, u baršunastoj površini na kojoj živo treperi svijetli inkarnat, u čudesnom izvlačenju svijetlijih detalja iz dubokog tamnila nedefinirane pozadine, prepoznavamo ruku pravog majstora.

Dr. Reberski i Matka Peića Pošina sloboda realističkog slikanja podsjetila je na nadolazeće slikare velikane, na Bukovca jer je slika portret vlastelina Svetozara Kuševića iz 1886. godine na taj način slikan. Mnogo prije Bukovca, Medovića i Kraljevića u požešku sredinu Poša je prenosio iskustva europske tradicije, a ostajući na našoj likovnoj sceni dugo nepoznat.

Literatura

1. Hans Vollmer: Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler, Leipzig, 1927.
1. Otkup slika Gustava Poše, novinski članak, "Požeški list", 26. prosinac
2. Matko Peić: Gustav Poša, Bulletin br.3, Zagreb 1962. str.215 - 219
3. Sto godina osječkog slikarstva 1850. - 1950., katalog izložbe Muzeja Slavonije, Osijek 1950.
3. Josip Buturac: Regeste za spomenike Požege i okolice 1221. - 1860., Zagreb 1990.
4. Ćuk Juraj: Požeško plemstvo i Požeška županije, Rad JAZU knj. 229, str. 73
5. Enciklopedija hrvatske umjetnosti II, str 84- 85, Zagreb 1996.
6. Eleonora Geber: Gustav Poša, katalog, Požega 1977/ predgovor, Matko Peić/
7. Matko Peić: Hrvatski umjetnici, Zagreb 1968.
8. Miroslav Gašparović: Slikarstvo bidermajera u Hrvatskoj, "Bidermajer u Hrvatskoj", katalog izložbe MUO, Zagreb 1997., str.122 - 148
9. Ivanka Reberski: Likovna baština Požege u 20. stoljeću, Kulturna baština Požege i Požeštine, Požega 2004., 253 - 287
10. Lidija Ivančević Španiček: Otkup slike "Hortenzija" Gustava Poše, Priredbe i informacije, siječanj 2006., 10 - 11 str.
11. Karolina Pavić: Gradski muzej u Požegi otkupio vrijednu sliku Gustava Poše, novinski članak, "Večernji list", 27. siječanj 2005.
12. Otkupili sliku Poše, novinski članak, Kronika Požeško - slavonska, 26. siječnja 2006.

Izvori

1. Prijepis originalne osmrtnice Aleksandra pl. Poše Svetokraljskog, brata Gustava Poše, županijskog kotarskog suca, kraljevskog odkupnog povjerenika i veleposjednika u gradu Požegi, 1881.g , sahranjenog na groblju sv. Ilije. vlasništvo Cezarine Polanc (rođ. 1910.), dokumentacija slikara Gustava Poše, Gradski muzej Požege
2. Originalna osmrtnica Louise Posa Szt. - Király (Svetokraljska) rođene Ketskes, majke Gustava Poše iz 1895. godine koju je objavio Gustav Poša / majka G. Poše je umrla u 96. godini života u Požegi/
3. Ponuda i zapisnik Komisije za otkup pet slika Gustava Poše od Cezarine Polanc iz Požege, br.223 - 53 od 27. studeni 1953.g u kojem se vidi da je donesen zaključak o otkupu 5 slika za 50.000,00 din. i nalog za isplatu u kojem se vidi da je Cezarina Polanc prodala sliku za 30.000,00 din.
4. Kartoteka slika Gradskog muzeja
5. Zapis Danice Pinterović, ravnateljice Muzeja Slavonije u Osijeku iz 1953. godine pisan nakon uvida u Pošine slike u Požegi prilikom sastanka muzealaca. Ona iznosi svoje pohvalno mišljenje o slikama kod Cezarine Polanc i preporuku da se slike svakako trebaju otkupiti za muzej, te da slike po komadu vrijede između 50.000,00 i 60.000,00 din, ali da se zamoli obitelj Polanc da snizi cijenu za svaku sliku na 15.000,00 din obzirom na mala sredstva koja muzeji imaju.

6. Zapis ravnatelja Muzeja Langhamera od 4. rujna 1964. godine da je dr Tanay, pravnik iz Požege prigodom nedavnog boravka u Pakracu vidio slike signirane s "Pósa" (vjerojatno Gustav Poša kako se slikar potpisivao) u Vladikinom dvoru u Pakracu. Slike su predstavljale portret nekog vladike i oko 14 komada nabožnih slika " Križni put". Dr. Tanayu slike je pokazao pakrački parok Boško Bosanac.

Izložbe na kojima su bile izlagane slike Gustava Poše

1. "Slikarstvo XIX stoljeća u Hrvatskoj", Galerija slika grada Zagreba "Benko Horvat", 1961. / izložena je slika Gustava Poše "Autoportret"/
2. "Gustav Poša", Matica hrvatska i Muzej Požeške kotline, Slav. Požega 1962. (prostor Narodne knjižnice i čitaonice Slavonska Požega)
3. "Gustav Poša", izložba u povodu proslave 750. - te obljetnice grada Požege, Muzej Požeške kotline, Slav. Požega, 1977. godina (Autorica izložbe Eleonora Geber, predgovor Matko Peić)
4. Izložba u povodu Dana muzeja u Slavanskom Brodu, Muzej Brodskog posavlja, 7. svibnja 1988.g. / izložene slike Gustava Poše "Autoportret", "Djevojka u bijeloj haljini",
5. "Bidermajer u Hrvatskoj", izložba Muzeja za umjetnost i obrt, Zagreb 1997./ izložena je slika Gustava Poše "Autoportret"/

POPIS IZLOŽENIH UMJETNINA GUSTAVA POŠE I A.J.WORISIEDLERA:

1. Alexander Joseph Worisiedler:
Portret dječaka Gustava Poše, 1834.g.
Ulje na platnu
65,5x52cm
Privatno vlasništvo

2. Gustav Poša: Autoportret
Ulje na platnu
72x60 cm
GMP / Knjiga I / Inv. br. U - 21

3. Gustav Poša: Portret majke,
Alojzije pl. Poša rod. Ketkes
Ulje na platnu
78x59 cm
GMP / Knjiga I / inv. br. U - 19

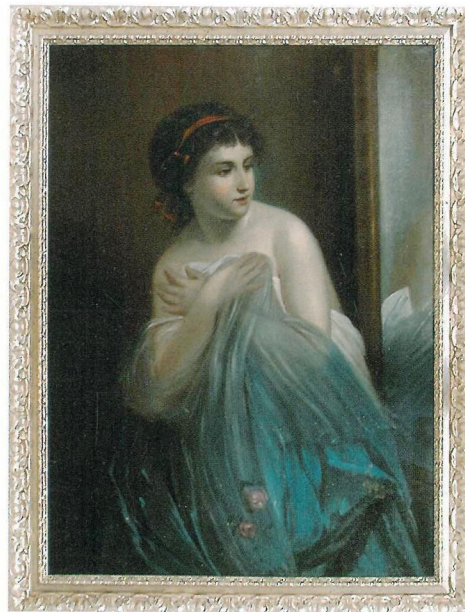
4. Gustav Poša: Portret oca
dr. Sigismunda pl. Poše
Ulje na platnu
75x58 cm
GMP/ knjiga I/ inv. br. U - 18

5. Gustav Poša: Portret sestre
Eleonore Blažević rod. pl. Poša
Ulje na platnu
78x59 cm
GMP/ knjiga I/ inv. br. U - 20

6. Gustav Poša: Hortenzija
Ulje na platnu
58x45 cm
GMP/ inv. br. U - 278 /

7. Gustav Poša: Portret Ladislava Thallera,
kotarskog suca
ulje na platnu
22,5 x 18,5 cm
GMP/K 2932 / VII - 55

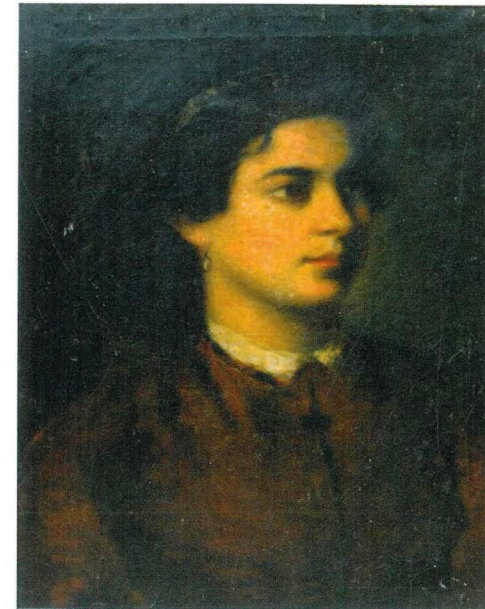
8. Gustav Poša: Djevojka u bijeloj haljini
Ulje na platnu
68x55cm
GMP/knjiga I/ inv. br. U -17

9. Gustav Poša: Djevojka pri toaleti
Ulje na platnu
100x74cm
GMP/ knjiga I / inv. br. U-16

10. Gustav Poša: Portret Svetozara Kuševića
(1823. - 1911.)
Pravnik i narodni zastupnik,

1861. veliki je župan srijemske županije
Ulje na platnu
68x55cm
GMP/ knjiga I / inv. br. U - 23

11. Gustav Poša: Djevojka
Ulje na platnu
56x43cm
Privatno vlasništvo

12. Gustav Poša: Ilka
Ulje na platnu
36x43cm
Privatno vlasništvo

13. Gustav Poša: Dvije djevojke
Ulje na platnu
88x67cm
privatno vlasništvo

**Umjetnine slikara
suvremenika Gustava
Poše iz fundusa
Gradskog muzeja
u Požegi**

1. Ivan Zasche (1826. - 1863.)

Hrvatski slikar slovačkog
porijekla

Portret kanonika Fil-
ića, 1861.

Ulje na platnu

? 52 x 72 cm

GMP/ inv. br. U - 36 /

2. Nepoznati slikar

Portret nepoznate žene

Ulje na platnu

55x72 cm

GMP/ Inv. br. U - 22/

3. Nepoznati slikar

Portret muškarca s
brkovima

Ulje na platnu

16x20cm

GMP / inv. br. 5522,

Ul. br. 287/77 /

4. Karel Svoboda,
(1824. - 1870.)

češki slikar i grafičar

Portret cara Franje Josi-
pa I Cara Austro-

Ugarske (1830. -
1916.)

Ulje na platnu

GMP/ knjiga I / inv. br.

U - 5 /

5. Josip Franjo Mücke
(1821. - 1883.)

Hrvatski slikar

mađarskog porijekla

Portret žene

Ulje na platnu

50x60cm

GMP / Ulazna knjiga I /

58.23 /

Prema ekspertizi dr.

Matka Peića

slika je djelo J. F.Mückea

6. Vlaho Bukovac

Portret Kuena Hedervarija

(1849. -1918.) , mađ.

grofa i političara

hrvatskog bana

(1883. - 1903.)

Ulje na platnu

GMP/ inv. br. K 2644 /

Prema usmenoj eksper-

tizi povjesničarke umjet-

nosti dr.Ivanke Reberski

slika je djelo Vlahe

Bukovca

6.

Vlaho Bukovac

Portret Kuena

Hedervarija

(1849. -1918.)

Ulje na platnu

1.

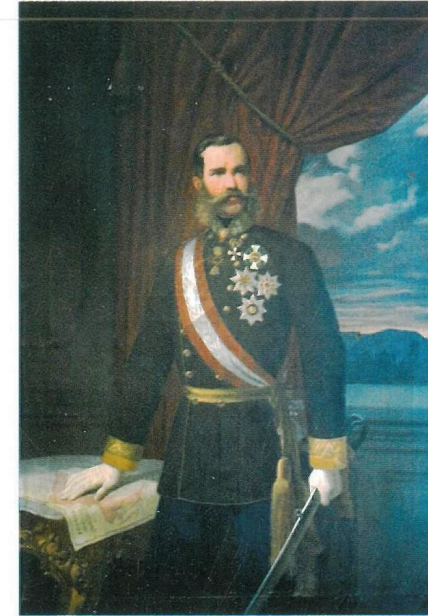
Ivan Zasche

(1826. - 1863.)

Portret kanonika

Filića, 1861.

Ulje na platnu

4.

Karel Svoboda,

(1824. - 1870.)

Portret cara

Franje Josipa I

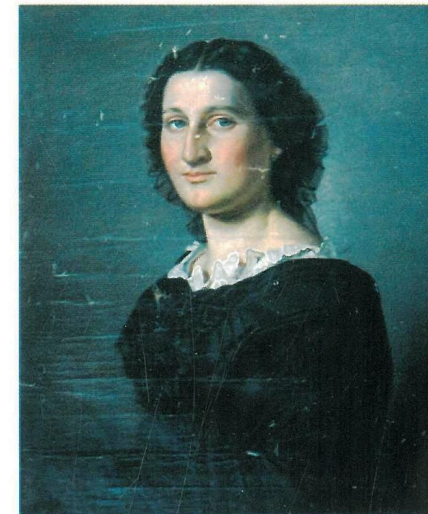
5.

Josip Franjo Mücke

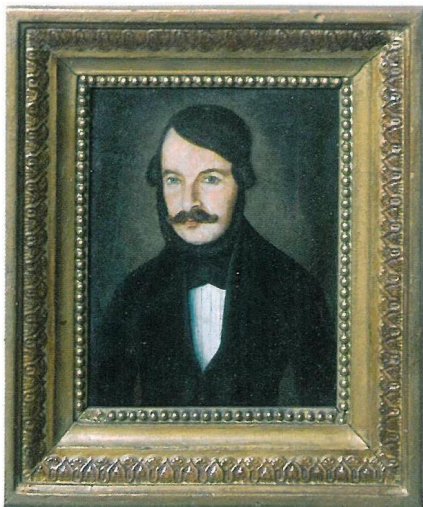
(1821. - 1883.)

Portret žene

Ulje na platnu

3.
Nepoznati slikar
Portret muškarca
s brkovima
Ulje na platnu

2.
Nepoznati slikar
Portret
nepoznate žene
Ulje na platnu

ALBUM I
FOTOGRAFIJE IZ
ALBUMA OBITELJI
POŠA

1. ALBUM OBITELJI
POŠA

Ovitak od kože, metalna
kopča

Na prvom listu albuma
olovkom je ispisan tekst "
Živila Hrvatska i njezina
prava čuvala se izrada"
11x14x3cm

Album sa fotografijama je
darovala
muzeju Cezarina Polanc
Potomak obitelji Poša
1967. godine
GMP/ inv. br. 67.3/

GUSTAV POŠA,
München, druga pol.
19. st.

Fotografija na kartonu
6x9,8cm
GMP/ inv. br. 67.3 - 1

3. J. Bauer
MUŠKARAC U
SVEČANOJ ODORI
Wien, druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu
6,5x9,5cm
GMP/ inv.br.67.3 - 2

4. M.B. Sárosy
ŽENA S BUKETOM
CVIJEĆA
Mađarska (?), druga pol.
19. st.

Fotografija na kartonu
6x10,5cm
GMP/inv.br. 67.3 - 3

5. Nepoznati fotograf
STARAC S LULOM
Druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu
6,5x10,5cm
GMP/ inv. br.67.3 - 4

6. M. Vainberg
DVIJE ŽENE
Wien, druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu

2. Palm i Müller

6,7x10,9cm
GMP/inv.br. 67.3 - 5

7. Nepoznati fotograf
MUŠKARAC S BRKOVIMA
Wien, 1864.

Fotografija na kartonu
6x10cm
GMP/inv.br. 67.3 - 6

8. Karl Hepp Maler & Fotograf
MLADIĆ

Druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu
6x10,5cm
GMP/inv.br 67.3 - 7

9. H. Bayer
DJEVOJČICA

Fényképész pécssett
/ fotograf pečatnik/
Na fotografiji je olovkom napisan
Natpis " 20 August 1863"
Fotografija na kartonu
6,4x10,2

10. Nepoznati fotograf
DJEVOJKA
Druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu
6x10,2cm

11. Karl Hepp
Maler & Fotograf
KARL

Druga pol. 19. st.
Na fotografiji je olovkom natpis
"Karl"
Fotografija na kartonu
6,1x10,5cm

12. J.V. A. Standl
Fotograf u Zagrebu Ilica 747
PORTRET ŽENE
Druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu
6,3x10,4cm

13. Nepoznati fotograf
PORTRET MLADEG MUŠKARCA
Druga pol. 19. st.
Fotografija na kartonu
6,2cmx19,4cm

14. J.I. Wallner
Photographie du Nord Jurist
19. st.
Fotografija na kartonu
6x10,5 cm

15. Strelisky I.
Fényképész, phtograph Pesten
Gospodin s brkovima
19. st
Fotografija na kartonu
(g.l. oštećena)
6,2x9,2 cm

16. Nepoznati fotograf
Dvije djevojke

19. st.
Fotografija na tvrdom kartonu
S tamnim rubom i poledinom
6,7 x 6,8 cm
(Ul. br. 278/75)

17. Izvješće o izvršenim konzervatorsko restauratorskim radovima na slici "PORTRET SESTRE ELEONORE" GUSTAVA POŠE iz fundusa Gradskog muzeja Požega, Zagreb, 29. studeni 2006. godina / mr. Zlatko Bielen, akademski slikar - restaurator/

ZAHVALJUJEMO

Vlasnicama posuđenih slika gospodama Jagodi Polanc Messing i Božici Jurković koje su za ovu izložbu posudile slike.

•
Gradu Požegi za otkup slike Gustava Poše "Hortenzija" u 2005. godini i gospodi Jagodi Polanc za donaciju slike do pune cijene.

•
Gradu Požegi za sredstva kojima se restaurirala slika "Portret sestre Eleonore".

•
Obitelji Štefanac za doniranje opreme slike Josipa Franje Mückea kako bi se slika mogla izložiti

IMPRESUM

GRADSKI MUZEJ
MATICE HRVATSKE 1
34000 POŽEGA
TEL/FAX: 034/272 -130
e-mail: gradski-muzej-pozega@po.t-com.hr

Nakladnik
GRADSKI MUZEJ
POŽEGA

Za nakladnika
MAJA ŽEBČEVIĆ MATIĆ, dipl.etn.,
ravnateljica

Autorica izložbe i kataloga
LIDIJA IVANČEVIĆ ŠPANIČEK, prof.

Lektura
BRANKO ŠIMUNOVIĆ, prof.

Presnimci
DUŠKO MIRKOVIĆ

Oblikovanje kataloga
AUREAmarketing Požega

Tisak
TISKARA POŽEGA

Naklada
250 primjeraka

